

mint Morse-jelek adására, sőt képek továbbítására. Ezért érthető, hogy egyik polgári iskolai használatban levő tankönyvünk (Langer-Loschdorfer) meg sem említi a szikratávíró.

Mi a tananyagba felvettük, mert először a Tanterv előírja, másodszer az iskolánkba bevezetett tankönyv folyamatos tárgyalásából ki nem hagyható. Harmadszor még használatban van, gyakran találkozok emlegetésével az ember, s fontos összekötő láncszem a rádió felé. Tárgyalása lehetővé teszi, hogy az ezen a téren felmerülő sok új fogalmat és fogalmi kapcsolatot megfelelő kisebb adagokban nyújtsuk a tanulóknak. Az egész fizikai tananyagnak, főként az erre leginkább reászoruló elektromosságtannak átcsoportosítása és átalakítása szükséges, ezt leginkább itt érezzük. Ennek megtörténte után egyszerűbbé és könnyebbé válik majd e rész tanítása és a tanulók részéről megértése.

Matzkó Gyula.

Közgazdasági és jogi ismeretek.

Piac, vásár, tőzsde.

Tanítás a polgári fiúiskola IV. osztályában.

I. Számonkérés.

Mi van leckére? (Az áralakulás.) Mi az ár? (Az ár valamely árunak pénzben kifejezett csereértéke.) Kik állapítják meg az árat szabad verseny esetén? (Az eladók és a vevők.) Hol alakul ki a különféle cikkek ára? (A piacon.) Mit nevezünk közgazdasági értelemben piacnak? (Az eladni és venni szándékozók összességét.) E szerint hány szembenálló csoportra oszlik a piac? (Az eladók és vevők csoportjára: az eladók alkotják a kínálatot, a vevők pedig a keresletet.) Hogyan szól az első ártörvény? (Az ár nagysága a kereslet és kínálat viszonyától függ. Ha a kínálat nagy és a kereslet kicsi, akkor az ár alacsony; ha pedig a kínálat kicsi és a kereslet nagy, akkor az ár magas.) Hogyan szemléltettük az első ártörvényt? (Rajzoltunk két mérleget, mindegyiknek egyik karján függött a kereslet súlya, a másik karján a kínálat súlya. Az első mérlegen a kínálat sokkal nagyobb súlynak volt feltüntetve, mint a kereslet, tehát leszállt, ami az ár süllyedését jelenti; a másik mérlegen a kínálat súlya volt a kisebb, tehát magasabban állt, ami az ár emelkedését jelenti. Az áralakulás irányát nyilakkal is jeleztük.) Mit mond a második ártörvény?

(Az árnak van alsó és felső határa; alsó határa a termelési költségek felső határát az árú nélkülözhetősége s a vevő fizetőképessége állapítja meg.) Mi történik, ha az ár a termelési költségek alá száll? (A termelőnek vesztesége van és kénytelen a termelést beszüntetni.) Mi történik akkor, ha nagy haszonnal kecsegtet a termelés? (Ilyenkor az illető árú termelésére élénk vállalkozás indul meg.) Hogyan szemléltettük a második ártörvényt? (Rajzoltunk egy merőleges egyenest, melynek felső vége jelenti az ár felső határát, alsó vége az ár alsó határát, a két végpont közötti távolság az ár hullmázását mutatja.) Mondd el a harmadik ártörvényt! (Az iparcikkek ára a legkisebb termelési költségekhez igazodik, mert korlátlan mennyiségben állíthatók elő, a termelés kibővítésével a termelési költségek csökkennek, ezzel az iparcikkek olcsóbbodnak, s a kisiparos is kénytelen árait ehhez szabni, mert másként nem tud eladni.) Min alapszik ez a jelenség? (A növekvő hozadék törvényén, ami így szól: az iparban a növekvő hozadék törvénye érvényesül, mert az üzem kibővítésével a haszon nagyobb arányban nő, mint a befektetett tőke.) Mit tudsz a negyedik ártörvényről? (A mezőgazdasági termények ára a legnagyobb termelési költségek szerint alakul, mert azok mindenki számára nélkülözhetetlenek és nem termelhetők tetszésszerinti mennyiségben, ezért a legrosszabb viszonyok közt termelő gazda is számít nyereségre, s eszerint alakul ki az ár.) Milyen törvényt tanultunk erre vonatkozólag? (A csökkenő hozadék törvényét, ami így hangzik: a mezőgazdaságban, bizonyos határon túl, a csökkenő hozadék törvénye érvényesül, mert a föld hozadéka nem fokozható tetszés szerint.) Igen, ha a termelékenység határát elértük, hiába minden további tőkebefektetés, a haszon tovább nem nő. Mivel szemléltettük a negyedik ártörvényt? (A Thünen-körökkel.) Rajzold a Thünen-köröket a táblára és magyarázd meg jelentésüket! (Thünen német tudós elképzelt egy olyan várost, mely más városokkal nincs gazdasági összeköttetésben, és melynek határa mindenhol egyforma minőségű földből áll. Minél messzebb van a földbirtok a várostól, annál nehezebben lehet okoszerűen gazdálkodni, és annál nehezebb a termés értékesítése. Tehát a város körül termelési körök keletkeznek; ezek a következők: szabadgazdaság, váltógazdaság, háromnyomásos földművelés, külterjes állattenyésztés.) Hogyan alakulnak a termelési körök, ha forgalmi útvonalak visznek a városba? (A termelési körök az utak irányában kitérnek, mert a szállítás megkönnyíti az értékesítést, ez pedig befolyásolja a földművelés módját.) Rajzold ezt a táblára! Mit tudsz az egyedárúságról, vagy monopóliumról? (Bizonyos árúkat az állam állapítja meg és ő hozza forgalomba. Ilyen árú: a dohány, só, gyufa. Ezt azért teszi az állam, hogy jövedelmet biztosítson magának,

és hogy ne engedje az embereket megkárosítani, mert pl. sóra és gyufára mindenkinek szüksége van.)*

II. Az új anyag feldolgozása.

1. *Célkitűzés:* Fiúk, most tovább fogunk beszélgetni! Az adás-vevés gyakori színhelyeivel: *a piaccal, a vásárral és a tözsdével fogunk megismerkedni.*

a) *Első részletcél:* Először nézzük meg, mi mindent tudunk a piacról!

Mikor van Gyöngyösön hetipiac? (Hétfőn, szerdán és pénteken.) Mikor van a főpiac? (Pénteken.) Milyen piacok vannak Gyöngyösön? (Gabona-, tej-, baromfi-, zöldség-, gyümölcs-, serfés-, fapiac; ki vannak rakodva a cipészek, szabók, rőfösök, stb.) — Látogassunk el a tejpiacra! Milyen edényekben árulják a tejet? (Zománcos kannákban.) Szabad-e hamisított tejet árulni? (Nem szabad.) Ki biztosítja a vevőt arról, hogy jó tejet vesz? (A tejet gyakran ellenőrzik, a városházán megfokolják.) Szabad-e fölözött tejet árulni? (Szabad, de a kannára rá kell írni: „fölözött tej,” hogy senki be ne csapódjon.) Miben árulják a tejfelt, túró-t és vaj-t? (A tejfelt zománcos fazékakban, a túró-t ökölnyi nagyságú csomókban, a vaj-t zsír-papírba csomagolt darabokban árulják.) Miért árul mindenki egyforma edényekben? (A hatóság követeli ezt a tisztaság érdekében.) Igen, a piac a hatóság ellenőrzése alatt áll. Az élelmiszerek ellenőrzése a tisztiorvos feladata. — Van-e ilyenkor gyümölcs-piac? (Nincs.) Mikor szokott lenni? (Májustól októberig.) Milyen gyümölcs terem nálunk nagy mennyiségben? (Cseresznye, barack, szőlő.) Ezekből külföldre is szállítunk. Mely országokba? (Ausztriába, Német- és Lengyelországba.) Az idén kb. 400 vagon szőlőt szállítottunk külföldre. Nagy dolog ez, a gyöngyösi nép okszerű gazdálkodását és hangyaszorgalmát dicséri. A kormány is felismerte a gyöngyösi gyümölcs jelentőségét, s a vasútállomás mellett gyümölcs-csomagoló helyiséget építtetett, a rádió pedig közli a gyöngyösi gyümölcs-piac árait. A külföldi piac meghódítása a gyöngyösi nép boldogulásának alapja. A kormány és a város előljárósága karöltve dolgozik gyümölcs-kivitelünk előmozdításán. A piac rendje fölött a városi piacbíró (Többen: dr. K. K.) őrködik, aki a termelők és a kereskedők közt felmerülő ellentéteket elsimítja, a szabály ellen vétőket pedig kihágásért elítéli. Nem lehet pl. a szőlőt úgy eladni, hogy a kosár, vagy putton tetejét kicifrázzuk gyönyörű szőlővel, alul pedig rossz minőséget teszünk. A kereskedőnek egyforma minőségű szőlőre van szüksége, mert csak úgy értékesítheti, a rossz minőségű szőlőért pedig nem adhat annyit, mint a legszebbért. Rossz árút nem lehet jó fejében eladni, aki pedig ezt megkísérli, nemcsak saját magának árt, hanem Gyöngyös jó hírnevét is rontja. Ha viszont

a kereskedő kevesebbre méri az árút, vagy ok nélkül csökkentené az átvételkor annak árát, akkor a helyszínen tartózkodó piacbíró segítségét lehet igénybevenni. — Az idő rövidege miatt ez alkalommal nem látogatunk el a többi piacra is. Ehelyett vizsgáljuk meg inkább azt, hogy kik árulnak a gyöngyösi piacon! Csak gyöngyösiek? (Nemcsak gyöngyösiek, hanem falusiak is.) Nevezd meg azokat a piacokat, ahol inkább falusiak árulnak! (A tej-, baromfi-, sertés- és a gabonapiacon.) Miért? (Mert a falusiak földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkoznak.) Hol vannak túlsúlyban a gyöngyösiek? (A gyümölcspiacon.) Miért? (Mert Gyöngyös gyümölcsstermelő hely.) Kik a kizárólagos gyöngyösi árusok? (Az iparosok és a kereskedők.) Miért? (Mert Gyöngyös lakói a gyümölcsstermelés mellett iparral és kereskedelemmel foglalkoznak.) Tehát a falu mással foglalkozik, mint a város, vagyis területi munkamegosztás van közöttük, ennélfogva egymásra vannak utalva. A város és a körülötte elterülő vidék szoros gazdasági egységet alkot. — Nagy városokban a piacot nem csupán nyílt helyen tartják, hanem a vásárcsarnokban. Ki volt már Budapesten a vásárcsarnokban? (—)

Ezek után már megtudjátok mondani, hogy mi a piac. Mit adnak-vesznek a piacon? (Terményt, baromfit, tejet . . .) Röviden azt mondjuk: élelmiszereket, háztartási cikkeket és egyéb dolgokat. De hozzá kell tenni azt is, hogy mikor szokott lenni. (Többen: Pénteken.) Most már nem a gyöngyösi piacról van szó, hanem a piacról általában. (Többen: A hét bizonyos napjain.) Ez már más! Ki tudja tehát, mi a piac? (Az a hely, ahol a hét bizonyos napjain élelmiszereket, háztartási cikkeket és egyéb dolgokat adnak-vesznek.) Helyes. [Felírom a táblára.]

b) *Második részletcél:* Most beszélgetésünk második része következik: a vásár.

Szokott-e Gyöngyösön vásár lenni? (Szokott.) Minden héten? (Minden hónap első péntekjén.) Miben különbözik ez a piactól? (Nagyobb szokott lenni.) Hol van ilyenkor a sertéspiac? (Püspökiben.) Csak sertéseket árulnak ott? (Teheneket, lovakat . . .) Ez tehát az *állatvásár*. Állatvásárt csak az állatvásártéren szabad tartani. Ki volt már állatvásáron? (Néhány tanuló jelentkezik.) Mit tudsz az állatvásárról? (Az állatvásártér körül van bekerítve. Az állatok elhelyezésére fajok szerint külön bekerített hely van, jelzőtáblák mutatják a sertések, szarvasmarhák és lovak helyét. Az állatokat csak a bejáraton át lehet behajtani.) Kik állanak a bejáratnál? (A csendőrök és az állatorvos.) Miért? (Megnézik, van-e a vásárra vitt állatokra passzus.) A passzus szó a passzus elferdítése, magyar neve és egyúttal hivatalos neve: *Marhalevel*. Itt van egy példány. [Felmutatom:] A marhalevelet az előjáróság állítja ki, tehát okirát, amely az állatokra vonatkozó tulajdonjogot igazolja, továbbá azt, hogy

az állatok egészségesek. Miért követelik tehát a vásár bejáratánál? (Hogy tudják, kié az állat és hogy egészséges-e. Beteg állat megfertőzné a többit is, ezért nem szabad a vásárra vinni.) Ha valahol ragályos állatbetegség fordul elő, ott eltiltják a vásártartást. [A marhalevélről még szó lesz a tulajdonszerzés tárgyalásánál.] — A hónapos vásáron, ép úgy, mint a piacon, Gyöngyös és a környék lakói jelennek meg. De van ennél nagyobb vásár is Gyöngyösön. (Többen: Országos vásár.) Helyes. Miért hívják országos vásárnak? (Mert az ország minden részéből jönnek az árúrok.) Hányszor van nálunk országos vásár? (Évenként négyszer.) Honnan tudják pl. Mezőkövesden, hogy mikor van a gyöngyösi vásár? (Benne van a naptárban.) Igen, a naptárban abc-rendben fel vannak sorolva a vásártartás jogával bíró községek és városok. Itt van egy naptár, keresd meg benne, mikor van Gyöngyösön vásár! [Amíg a tanuló keresi, tovább folyik a beszélgetés.] A vásártartási jog valamikor fontos kiváltság volt; tanultunk róla a történelemben. (Sokan: IV. Béla, az Anjouk, Zsigmond; Buda, Kassa . . .; szabad kir. városok . . .) Hajdan a király tüntette ki a városokat ezzel a kiváltsággal, ma pedig a kereskedelmi miniszter adja a vásártartási jogot. (Közben a tanuló kikeresi a naptárból Gyöngyös vásárait. Elolvastatom vele.) Az országos vásár két részből áll: a *kirakodó vásárból* és az *állatvásárból*. A kirakodóvásáron messze földről jelennek meg a vásáros kereskedők. Sorold el a legfontosabbakat! (A rőfösök, bazárosok, cukrosok . . .) Kik jönnek az állatvásárra? (Az állatkereskedők, a gazdák, és a mészárosok.) Az állatvásár olyan, mint a hónapos vásár, csak sokkal több állatot hajtanak föl. Ha Gyöngyösön ragályos állatbetegség miatt zárlat volna, honnan tudnák azt a távollakók? (Újságból.) Helyes. Az újság is közli a vásárokat és természetesen a zárlatokat is. Itt van egy újság, olvasd fel a vásári közleményt! [A tanuló hangosan olvassa.] A vásártartó helységek előljárósága is szokta a községek és városok előljáróságait értesíteni. Figyeljétek majd meg a fiókvárosháza bejáratánál kifüggesztett vásári hirdetményeket! — Vannak olyan vásárok is, melyeknek híre idegen országokba is eljut. Ezek nemcsak vásárok, hanem egyúttal kiállítások is és beszámolnak valamely gazdasági ág fejlődéséről. Ezek a *nemzetközi vásárok*, melyek az ország gazdasági életére rendkívül fontosak, mert ezeken külföldi vásárlók is jelennek meg. Természetesen nálunk Budapesten rendezik a nemzetközi vásárokat, ahová kedvezményes vasúti jeggyel lehet utazni. Ki volt már a *Nemzetközi Vásáron*? (Néhányan jelentkeznek.) Mikor szokott a Nemzetközi Vásár lenni? (Májusban.) Mondd el röviden, mi van ott! (A városligeti Iparcsarnokban és a körülötte elterülő hatalmas pavillonokban iparcikkek vannak kiállítva; vas- és fémipar, textil, bútor, építkezés, stb. Külföldi álla-

moknak is vannak pavillonjaik.) Március hónapban szokott lenni a *Tenyészállat-, Termény- és Gépkiallítás és Vásár*, röviden: a *Tenyészállatvásár*. Ki látta már? (Nem jelentkezik senki.) Itt tenyészállatok, mezőgazdasági termények és gépek vannak kiállítva. Nemcsak magyar, hanem külföldi látogatói és vevői is vannak. A bel- és külföldi sajtó felhívja a figyelmet a nemzetközi vásárokra, s azokról részletes beszámolókat közöl. Ilyen szép plakátokat is küldenek szerteszéjjel az emberek csalogatására. [Kifüggesztem a plakátokat.]

Azt hiszem, ezek után helyes fogalmat alkothatunk magunknak a vásárról. Miben hasonlít a piachoz? Itt cserélik ki az emberek egymás közt a különféle árukat.) Kik találkoznak a piacon és a vásáron? (Az eladók és a vevők.) Miben különbözik a piac és a vásár? (A piac sokkal kisebb.) Milyen időközökben szokott piac lenni? (Hetenkint.) Hát vásár? (Nagyobb időközökben.) Mi tehát a vásár? (Nagy piac, amit nagyobb időközökben tartanak.) Röviden: nagy időközökben tartott nagy piac. Hányféle vásár van? (Hónapos, országos és nemzetközi vásár.) [A táblára jegyzem.]

c) *Harmadik részletcél*: Most munkánk harmadik része következik: a *tőzsde*.

A tőzsde is piac, de nem nyílt helyen van, hanem erre a célra szolgáló palotában. Ide nézzetek, itt a budapesti tőzsdepalota képe! [Mutatom.] Itt nincsenek árúk fölhalmazva, hanem látatlanban, az árúnak csupán szóbeli megjelölése, vagy legfeljebb minták alapján adnak-vesznek, még pedig nem kicsinyben, hanem tömegben. A tőzsdén nem köthet akárki üzletet, csak a tőzsdetagok. Ezek pedig a következők [rajzban szemléltetem]: a vásárló és eladó *kereskedők*, a mások megbízásából vásárló *bizományosok*, és az üzletet közvetítő *alkuszok*. A tőzsdének önkormányzata van, s a tagok az ügyek intézését a *tőzsdetanácsra* ruházzák. Ha az üzletkötéseknél nézeteltérés támad, akkor a *tőzsdei választott bíróság* ítélezik. Hazánkban csak Budapesten van tőzsde.

Vizsgáljuk meg az újság közgazdasági rovatát, mit tudunk meg belőle a tőzsdéről! [A tanulók egymás után jelentkeznek.] Halljuk, mi van a te újságodban! (Budapesti terménytőzsde.) Tehát van *terménytőzsde*. [Táblai jegyzet.] Olvasd el, mit adnak-vesznek a terménytőzsdén! (Búzát, rozst, árpat, zabot, tengerit, korpát.) Vagontételekben cserél gazdát az egyforma minőségű tömegárú. Nézd meg a búza minőségi osztályozását! (Tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tizsaközi, fehérmegyei és dunántúli.) Most nézd meg a táblázat vízszintes rovatában a minőséget hektoliter-súlyban kifejezve! (77, 78, 79, 80 kg-os.) Már erről tanultunk. Mit jelent a 78 kg-os búza?) (Egy hl búza súlya 78 kg.) A búza annál drágább, minél több a hl-súlya. Tovább vizsgálva

az újságot, két fontos dolgot látunk: van *készárúpiac* és *határidőpiac*. Ezeknek a jelentését is illik tudni. A készárúpiac azt jelenti, hogy az eladó köteles az árút azonnal átadni, vagyis az árú szállításra készen áll. A határidőpiac ezzel szemben azt jelenti, hogy az árút meghatározott idő múlva kell átadni, sőt az árú sokszor még nem is létezik. [Táblai jegyzet.] Nézzetek csak az újságba, a terménytőzsde mellett más tőzsdéről is van szó! (Többen: Értéktőzsde.) [Táblai jegyzet.] Mit árulnak az *értéktőzsdén*? (Értékpapírokat, külföldi pénzeket, aranyat, ezüstöt.) Erről már megemlékeztünk. (Többen: A részvénytársaságnál, a számtanban is tanultunk róla.) A tőzsdén alakulnak ki az árfolyamok, vagyis az árúk és értékek napi árai. Tudomást szerezhettek-e Gyöngyösön az árfolyamokról? (Benne van az újságban, vagy a rádió is szokta közölni.) Igen. A tőzsde hivatalos árjegyzéket ad ki az árfolyamokról, itt van egy példány. [Mutatom.] Ki tudná most már megmondani, miben áll a tőzsde közgazdasági hatása? (A tőzsdei árfolyamokról mindenhol értesülnek és az árak mindenfelé ugyanazok.) Igen, a tőzsde egységes árakat alakít ki. A búza Gyöngyösön ugyanannyiba kerül, mint pl. Szekszárdon, vagy Nyíregyházán. Mivel a határidőügyletek megkötésénél csak későbbi szállításra, gyakran még nem létező árúkat adnak-vesznek, a tőzsde sokszor rosszul befolyásolja az áralakulást, s ezzel a gazdasági életre káros hatást fejt ki, a könnyelmű tőzsdézés pedig már sok ember vagyoni romlását okozta. A tőzsde állami felügyelet alatt áll, s az állam közérdekből bizonyos üzletkötéseket megtilthat.

Foglaljuk össze röviden a tőzsdéről tanultakat a táblai jegyzet és a rajz alapján! Mi a tőzsde? Hányféle tőzsde van? Mit árulnak a terménytőzsdén? Hát az értéktőzsdén? A tőzsdei ügyletek hányfélék? Mi a készárúpiac? Mi a határidőpiac? Miben áll a tőzsde közgazdasági hatása? Milyen a tőzsde szervezete?

III. Összefoglalás.

Az összefoglalást a tanár közreműködése nélkül egy-két tanuló végzi a táblai jegyzet és rajz alapján:

A piac.

Az a hely, ahol a hét meghatározott napjain élelmiszereket, háztartási cikkeket és egyéb dolgokat adnak-vesznek.

A vásár.

Hosszabb időközökben tartott nagy piac.

A tőzsde.

Szóbeli megjelölés, vagy minta alapján egyforma tömeg-
árút adnak-vesznek.

Terménytőzsde.

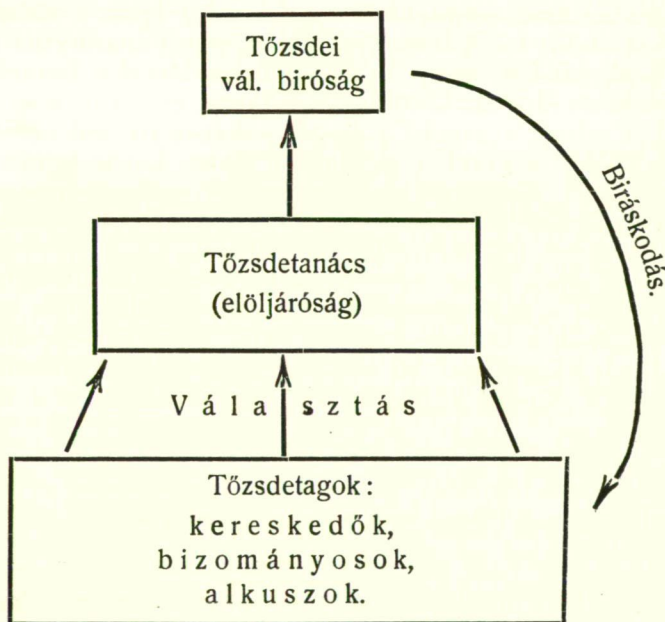
Értéktőzsde.

Tőzsdei ügyletek.

Készárúpiac
(azonnali szállítás.)

Határidőpiac
(későbbi szállítás.)

A tőzsde szervezete:

IV. Alkalmazás, megfigyelésre utalás.

1. csoport: A tej, a tejtermékek, a tojás, a húsfélék és a zsír ára Gyöngyösön, összehasonlítva a budapesti vásárcsarnok árival. Mi az árkülönbség oka?

2. csoport: A hízott sertés ára Gyöngyösön és a Ferencvárosi sertésvásáron. Az újság alapján ismertesd a Ferencvárosi sertésvásárt!

3. csoport: A búza tőzsdei árfolyama és minőségi osztályozása. Melyik a világ legjelentékenyebb terménytőzsdéje?

4. csoport: Ismertess a leckével kapcsolatban olyan dolgokat, az újság közgazdasági rovatából, amikről nem emlékeztünk meg!

Szántó Lőrinc.

IRODALOM—KÜLFÖLDI TANÍTÁSI MOZGALMAK — LAPSZEMLE — HIREK

IRODALOM.

Ruccinszki Henrietta: A vegytan és ásványtan tanítása a Székesfehérvári Irányító Polgári Iskolában. (Tanulmány). A Budapest-Székesfehérvári IX. Mester-utcai Irányító Polgári Iskola kiadványainak III. kötete. Budapest. 1935.

A természettudományok középiskolai oktatása terén a vegytan régóta a mostohagyermek bánásmódjában részesül. Különösen feltűnő a különbség, ha a chemia oktatását a fizika oktatásával hasonlítjuk össze, holott a chemia épügy sorozható az exakt és kísérleti módszerekkel operáló természettudományok közé, akárcsak a fizika. A két szakkör kutatási területei sokszor rendkívül szoros kapcsolatban vannak egymással s különösen a modern kutatás olyan területeket kezdett feltárni, melyekről nehéz lenne szabatosan eldönteni, vajjon a fizika, vagy chemia birodalmába tartoznak-e. A chemia kutatási módszerei már régóta bővelkednek a kvantitatív elemekben s így törvényeit ugyanaz az exakt matematikai kifejezőmód jellemzi, amely a fizikai törvények formulázásánál is vezető szerepet visz. Méltán nevezhetjük a fizikát és chemiát fundamentális természettudományoknak, mert valóban végső elemzésben fizikai és chemiai törvények uralkodnak a világmindenségen; az élettelen anyag változásai s az élő sejtek, vagy sejtszrendszerek funkciói egyként engedelmeskednek e törvények parancsainak.

Nem lehet eléggé és elégszer hangsúlyozni, hogy a chemiai kutatás eredményei milyen vezető szerepet játszottak a mai civilizáció kialakulásánál. Hiszen mindennapi életünk ezer és ezer vonatkozásban áll a chemia legkülönfélébb ágaival. Olyan tudományokról van szó, melynek oktatására a gyakorlatiasságra nevelő iskolákban is nagy hangsúlyt kellene helyezni. A vegytan tanításának fontosságát a nyugati államokban kellően felismerték s a vegytant a fizikával azonos színvonalon oktatják a középiskolákban. A magyar iskolareformok eddig a vegytanoktatás kereteit nem bővítették ki s így fokozott jelentősége van annak, hogy a rendelkezésre bocsájtott szűk tanítási keretben hogyan és miképpen történik a vegytan tanítása.

Szerző megjelent tanulmányát bizonyára nagy örömmel üdvözlük mindazok a szakemberek, akik szívükön viselik a vegytanoktatás eredményességének mindinkább aktuálisává váló kérdését. A dolgoztatva tanítás híveinek